

VAN WARMERDAM STERK OP VIERKANTE CENTIMETER

„Ik gedij niet op groenten. Vlees houdt me in bedwang”, zegt Emanuel, die als slager een broertje dood heeft aan vegetariërs. Maar ook met een gehaktbal achter zijn kiezen is zijn zelfbeheersing beperkt, getuige het bloedbad dat hij aanricht in 'De verschrikkelijke moeder'.

Pierre Bokma speelt de onberekenbare vleeshouwer in dit nieuwe stuk van schrijver/regisseur Alex van Warmerdam. Na een korte pauze - de rolprent 'Grimm' uit 2003 was zijn laatste project - is deze film- en theatermaker terug met drie gruwelijke familie-miniatuurtjes, die onder één titel zijn samengebracht. Het onderlinge verband is vooral thematisch: alles draait in 'De verschrikkelijke moeder' om horror in het huisgezin.

Ironisch

Of hij in 'De verschrikkelijk

ke moeder' nu een bloeddoorstige slager speelt, een dominante moeder of een vunzige oom, Bokma lijkt zich uitstekend thuis te voelen in het vreemdend universum van Van Warmerdam. Z'n speelstijl grenst aan het ironische, zonder dat hij van zijn personages karikaturen maakt. Dat luistert nauw.

Kees Hulst weet er als vaste medewerker van De Mexicaanse Hond ook wel weg mee. Net als Annet Malherbe, hoewel zij eigenlijk niet zo veel in handen heeft. Zij moet het vooral hebben van haar gezongen intermezzo's, die sfeerverhogend werken. De jonggarde - Tina de Bruin en debutante Katja Herben - kwijten zich als hupse jonge dingen naar behoren van hun taak, maar missen nog de ervaring om hun rollen nét dat beetje meer kleur te geven.

Uitgebeende dialogen, onverwachte gebeurtenissen, bizarre beelden, ze horen bij de eigenzinnige stijl van theatermaker Alex van Warmerdam. Op de vierkante centimeter werkt zijn absurdisme het best, ook in 'De verschrikkelijke moeder'. Zijn verwrongen werkelijkheid lijkt iets te zeggen over die van ons, er knipogend commentaar op te geven. Wreedheid, geilheid en egoïsme worden door hem nauw geserveerd, zonder verdere verklaring of vergoelijking.

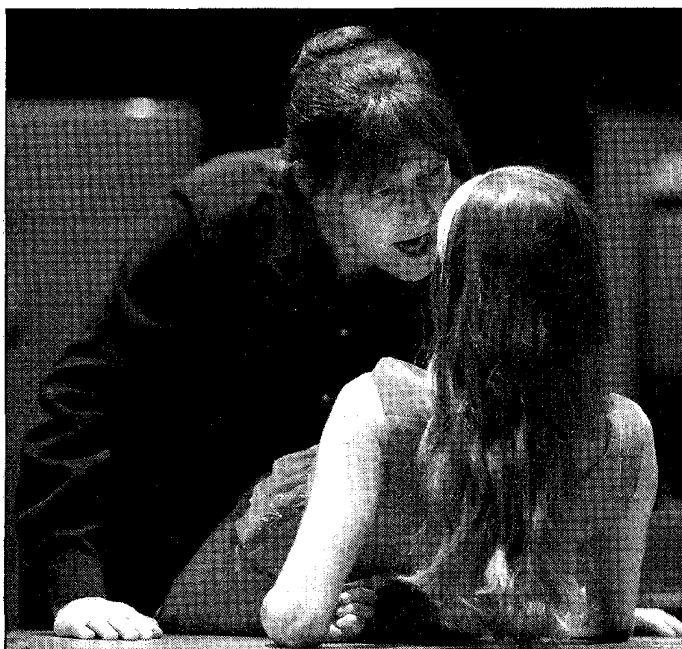
In een breder perspectief kan dat ontbreken van een interne logica soms minder betoren. De menselijke behoefte om orde te scheppen in de

Voorstelling: 'De verschrikkelijke moeder' door De Mexi-

caanse Hond; **tekst, muziek, regie en toneelbeeld:** Alex van Warmerdam; **licht:** Stefan Dijkman; **geluid:** Dicky Schuttel; **kostuums:** Leonie Polak; **muzikanten:** Finn Dubbelboer, Mees van Warmerdam, Kees van der Vooren, Theo Holsheimer, Joost van Dijk, Alex van Warmerdam; **spel:** Pierre Bokma, Kees Hulst, Annet Malherbe, Katja Herbers, Tina de Bruin; **gezien:** De Toneelschuur.

chaos, verbindingen te leggen en betekenis te zoeken, breekt je als toeschouwer dan op. Met zulke ogen bezien, doet het gebrek aan structuur wat gemakzuchtig aan. Dan is 'De verschrikkelijke moeder' plots een puzzel die bestaat uit niet-passende stukjes.

Marco Weijers

■ Alles draait in 'De verschrikkelijke moeder' om horror in het huisgezin.

FOTO: BEN VAN DUIN